

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

P9_TA(2019)0084

Trwające negocjacje w sprawie nowej umowy o partnerstwie UE-AKP

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie toczących się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (2019/2832(RSP))

(2021/C 232/12)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. („umowę z Kotonu”) ⁽¹⁾, a także jej przeglądy z roku 2005 oraz 2010 ⁽²⁾,
 - uwzględniając zalecenie Komisji z 12 grudnia 2017 r. dotyczące decyzji Rady upoważniającej do rozpoczęcia negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie między Unią Europejską a członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku ⁽³⁾,
 - uwzględniając swoje rezolucje z 4 października 2016 r. w sprawie przyszłości stosunków AKP–UE po roku 2020 ⁽⁴⁾ oraz z 14 czerwca 2018 r. w sprawie zbliżających się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając pytanie do Rady i Komisji w sprawie toczących się negocjacji na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (O-000035/2019 – B9-0057/2019 oraz O-000036/2019 – B9-0058/2019),
 - uwzględniając art. 136 ust. 5 i art. 132 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając projekt rezolucji Komisji Rozwoju,
- A. mając na uwadze, że negocjacje na temat nowej umowy o partnerstwie między Unią Europejską a grupą państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku są nadal w toku i najprawdopodobniej potrwać dłużej, niż początkowo przewidywano;
- B. mając na uwadze, że siła umowy z Kotonu i jej dorobek opierają się na szeregu wyjątkowych cech, które należy utrzymać i wzmocnić;
- C. mając na uwadze doniosłe znaczenie stosunków AKP–UE, zwłaszcza w chwili, gdy wywierana jest presja na układy wielostronne i kwestionuje się ich zasadność; mając na uwadze, że umowa z Kotonu jest istotnym instrumentem multilateralizmu ze względu na liczbę państw, które zrzesza, a także na jej treść i strukturę partnerstwa, oraz mając na uwadze, że należy zwiększyć obecność i widoczność partnerstwa w Organizacji Narodów Zjednoczonych i na innych forach światowych; mając na uwadze, że w 2015 r. społeczność międzynarodowa podjęła znaczące zobowiązania globalne na mocy Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju, porozumienia paryskiego i Programu działań z Addis Abeby, oraz mając na uwadze, że współpraca między państwami AKP a UE będzie niezbędna do osiągnięcia tych światowych celów;
- D. mając na uwadze, że kluczowym elementem nowego partnerstwa między UE a grupą AKP powinno być wzmocnienie współpracy parlamentarnej między UE a grupą państw AKP poprzez poprawę jej skuteczności i reprezentatywności;

⁽¹⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3.

⁽³⁾ COM(2017)0763.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 2.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0267.

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

- E. mając na uwadze, że na przestrzeni lat częstotliwość i różnorodność posiedzeń Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE umożliwiła prowadzenie spójnego dialogu, co skutecznie przyczyniło się do wzmocnienia dyplomacji parlamentarnej; mając na uwadze, że obecny klimat międzynarodowy powinien stanowić dla państw AKP i UE zachętę do kontynuacji tego dialogu parlamentarnego i poprawy jego skuteczności;
1. z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe postępy w negocjacjach dotyczących priorytetów strategicznych części głównej oraz w pracach nad protokołami regionalnymi;
 2. zauważa, że wynegocjowanie pozostałych części porozumienia będzie wymagało więcej czasu oraz że negocjacje te nie zakończyły się do końca października 2019 r., jak pierwotnie przewidywano;
 3. jako że umowa z Kotonu wygaśnie w lutym 2020 r., z zadowoleniem przyjmuje podjętą przez Radę Ministrów AKP–UE decyzję o przekazaniu Komitetowi Ambasadorów AKP–UE uprawnienia do przyjmowania środków przejściowych do czasu wejścia w życie nowego partnerstwa AKP–UE;
 4. zdecydowanie potwierdza stanowisko wyrażone w dwóch rezolucjach w sprawie ram po wygaśnięciu umowy z Kotonu, przyjętych w październiku 2016 r. i czerwcu 2018 r., oraz uważa, że należy wyraźnie powtórzyć niektóre zasadnicze elementy umowy z Kotonu, tak aby można je było w pełni uwzględnić w trakcie dalszych negocjacji;
 5. przypomina o znaczeniu wzmocnienia parlamentarnego wymiaru przyszłej umowy, co wymaga zapewnienia demokratycznej odpowiedzialności na wszystkich szczeblach; podkreśla, że ramy instytucjonalne powinny obejmować Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE; uważa, że żądanie to nie podlega dyskusji w świetle zgody Parlamentu Europejskiego na przyszłe porozumienie;
 6. przypomina, że Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE ma do odegrania ważną rolę w zapewnieniu demokratycznej kontroli nad przyszłą umową i ponownie wzywa do wzmocnienia jego roli doradczej i kontrolnej; jest przekonany, że zapewnienie silnego partnerstwa wymaga regularnych spotkań na szczeblu AKP–UE;
 7. uważa, że Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju i w ocenie spójności polityki na rzecz rozwoju; jest przekonany, że Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne propaguje wymianę poglądów na temat globalnych wyzwań, takich jak prawa człowieka, demokracja, dobre rządy, równouprawnienie płci oraz pokój i bezpieczeństwo, a także klimat, środowisko i różnorodność biologiczna;
 8. przypomina o swoim zaangażowaniu w multilateralizm i wzywa do koordynacji, zwłaszcza w ramach Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego, z myślą o przyjęciu wspólnego stanowiska AKP–UE na forach międzynarodowych; podkreśla potrzebę dalszej współpracy z innymi partnerami międzynarodowymi, a także ze społeczeństwem obywatelskim w okresie poprzedzającym negocjacje wielostronne;
 9. uważa, że Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne powinno składać się z równej liczby przedstawicieli UE i AKP, a jego posiedzenia plenarne powinny odbywać się dwa razy w roku, na przemian w jednym z państw Unii Europejskiej i AKP;
 10. podkreśla, że komisje parlamentarne partnerstwa regionalnego muszą spotykać się raz w roku w każdym z regionów, niezależnie od posiedzeń rady ministrów partnerstwa regionalnego; podkreśla ponadto, że regionalizacji partnerstwa UE–AKP na mocy nowej umowy (zakłada się, że regionalizacja ta będzie bodźcem do głębszej integracji regionalnej państw AKP) nie powinno wdrażać się ze szkodą dla nadrzędnych wspólnych celów umowy;
 11. przypomina, że należy utrzymać i wzmocnić niektóre szczególne aspekty umowy z Kotonu, zwłaszcza poszanowanie praw człowieka, demokracji, podstawowych wolności, dobrych rządów i praworządności;
 12. podkreśla, że nowa umowa powinna jeszcze bardziej wzmacniać ducha partnerstwa na zasadzie równości, a jednocześnie uwzględniać specyfikę każdego kraju i współpracę państw AKP i UE jako zjednoczonych i wzajemnie wspierających się partnerów w wielostronnym systemie; wskazuje, że nowa umowa musi zatem pozwolić na wyjście poza prostą relację darczyńca–beneficjent;
 13. ponownie podkreśla, że dialog polityczny odgrywa ważną rolę w obronie wspólnych wartości, a zarazem stanowi integralną część partnerstwa, oraz wzywa do systematycznego wykorzystywania dialogu politycznego – w bardziej skutecznym i proaktywnym sposobie – do zapobiegania kryzysom politycznym;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

14. ubolewa nad kurczeniem się przestrzeni dla społeczeństwa obywatelskiego w niektórych krajach i przypomina, że przyszła umowa powinna przewidywać większą rolę społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji pozarządowych, grup działających na rzecz praw człowieka i grup społecznościowych, diaspor, kościołów, stowarzyszeń i społeczności religijnych, a także przedstawicieli młodzieży i w szczególności kobiet, w celu zabezpieczenia interesów osób z niepełnosprawnością, ruchów społecznych i związków zawodowych, ludów tubylczych i fundacji oraz reprezentacji dyskryminowanych osób z grup najsłabszych i marginalizowanych, a także przypomina, że należy to osiągnąć w drodze dialogu politycznego i na wszystkich szczeblach;

15. postuluje, aby nadrzędnym celem współpracy między państwami AKP a UE było wyeliminowanie ubóstwa i promowanie zrównoważonego rozwoju zgodnie z zasadą niepozostawiania nikogo samemu sobie; ponownie podkreśla, że walka z wykluczeniem, dyskryminacją i nierównościami musi być kluczowym elementem tej umowy;

16. przypomina, że składnik przyszłej umowy odnoszący się do praw człowieka powinien zawierać wyraźne sformułowanie dotyczące walki z dyskryminacją na każdym tle, w tym ze względu na orientację seksualną czy tożsamość płciową, a także walki z dyskryminacją dzieci, osób przemieszczających się, osób starszych i osób z niepełnosprawnością;

17. podkreśla znaczenie równości płci i upodmiotowienia kobiet jako siły napędowej rozwoju oraz wzywa UE i państwa AKP do uwzględnienia w umowie równości płci jako kwestii przekrojowej; podkreśla, jak ważne jest, aby strony partnerstwa zaangażowały się w działania na rzecz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego i związanych z nim praw oraz zobowiązały się do pełnego wdrożenia programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju;

18. oczekuje, że przydzielając pomoc finansową, UE zwróci należytą uwagę na politykę krajów partnerskich i stojące przed nimi wyzwania, w szczególności weźmie pod uwagę to, że większość przepływów migracyjnych odbywa się między samymi państwami AKP; ponownie podkreśla, że w przyszłej umowie należy zaoferować pomoc społecznościom przyjmującym, które borykają się z napływem dużych grup wysiedleńców, i należy kompleksowo, w sposób oparty na prawach zająć się pierwotnymi przyczynami przymusowego wysiedlania;

19. wyraża zadowolenie, że za jedno z kluczowych założeń przyszłej umowy uznaje się osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju, i ponawia żądanie utworzenia silnych mechanizmów monitorowania, aby zagwarantować, że realizacja umowy będzie skutecznie przyczyniać się do osiągnięcia i propagowania celów zrównoważonego rozwoju; podkreśla konieczność włączania w główny nurt i uwzględniania we wszystkich strategiach politycznych, planach i działaniach realizowanych w ramach przyszłej umowy kwestii o charakterze przekrojowym, takich jak zrównoważenie środowiskowe, cele w dziedzinie zmiany klimatu, zagadnienia dotyczące płci i sprawiedliwość społeczną;

20. przypomina o kluczowym celu umów o partnerstwie gospodarczym, jakim jest wspieranie długoterminowego rozwoju i integracji regionalnej; podkreśla, że umowy handlowe powinny promować zrównoważony rozwój i prawa człowieka oraz nalega, by stanowiły one integralną część przyszłej umowy;

21. apeluje o systematyczne włączanie do wszystkich obecnie negocjowanych i przyszłych umów o partnerstwie gospodarczym możliwych do wyegzekwowania przepisów dotyczących trwałego rozwoju i praw człowieka oraz wzywa do przeprowadzenia szczegółowej analizy wpływu umów o partnerstwie gospodarczym na gospodarki lokalne i handel wewnątrzregionalny, aby uwzględnić obawy dotyczące ich wdrażania, jeśli chodzi o integrację regionalną i uprzemysłowienie;

22. wyraża przekonanie, że realizacja Agendy 2030 i celów zrównoważonego rozwoju wymaga silnego zaangażowania władz lokalnych i podmiotów niepaństwowych w celu zwiększenia poczucia demokratycznej odpowiedzialności; uważa, że korzystny dla osiągnięcia tego celu byłby mechanizm wzajemnego monitorowania, rozliczalności i przeglądu między państwami AKP a UE, z udziałem przedstawicieli władz krajowych, regionalnych i lokalnych, społeczeństwa obywatelskiego i środowisk naukowych, odpowiedzialnych za opracowywanie rocznych wniosków i zaleceń dotyczących działań następczych;

23. przypomina, że sektor prywatny jest kluczowym partnerem dla osiągnięcia trwałego rozwoju, wspierania wzrostu gospodarczego i zmniejszenia ubóstwa; apeluje o umieszczenie w przyszłej umowie jasno określonych postanowień dotyczących roli i zadań przedsiębiorstw zaangażowanych w partnerstwa dla rozwoju i promujących zasady społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, inicjatywy ONZ Global Compact, wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka, podstawowe normy pracy Międzynarodowej Organizacji Pracy, normy środowiskowe i konwencje ONZ przeciwko korupcji;

Czwartek, 28 listopada 2019 r.

24. przypomina stronom negocjacji o włączeniu do nowej umowy ambitnych postanowień dotyczących zwalczania nielegalnych przepływów finansowych i uchylania się od opodatkowania oraz postanowień o pomocy finansowej i technicznej dla krajów rozwijających się, tak aby mogły one dostosować się do najnowszych światowych norm w zakresie walki z uchylaniem się od opodatkowania, obejmujących automatyczną wymianę informacji, informowanie o beneficjentach rzeczywistych firm i publiczną sprawozdawczość korporacji wielonarodowych w podziale na kraje w celu powstrzymania erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków, w oparciu o modele G-20 i OECD;
25. ponownie podkreśla, że warunkowanie przydziału pomocy współpracą z UE w kwestiach migracyjnych jest nie do pogodzenia z uzgodnionymi zasadami skuteczności rozwoju;
26. przypomina, że zgodnie z art. 218 ust. 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Parlament Europejski musi być natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury negocjacyjnej, a także przypomina o potrzebie przyjęcia lepszych ustaleń praktycznych współpracy i wymiany informacji na wszystkich etapach umów międzynarodowych;
27. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Radzie Ministrów AKP, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu i Prezydium Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE.
-